

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: TO-10P/58/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4623200549
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslava Šúleková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2023:4623200549.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra sudkyňou Mgr. Miroslavou Šúlekovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: S. H., nar.XX.XX.XXXX a N. H., nar.XX.XX.XXXX, bytom u navrhovateľky, deti matky: Z. S., nar.XX.XX.XXXX, trvale bytom S. Y., t. č. bytom K. XXX, G. u Y., P. republika, a otca: S. H., nar.XX.XX.XXXX, trvale bytom S. Y., t. č. ÚVV a ÚVTOS J., o zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky: S. H., nar.XX.XX.XXXX, trvale bytom Mesto Y., t. č. bytom N. XXXX, Y., takto

rozhodol:

I. Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Topoľčany č. k. 10P/72/2018 - 34 zo dňa 31.05.2018, právoplatný dňa 09.08.2018 a rozsudok Okresného súdu Topoľčany č.k. 10P/4/2022 - 51 zo dňa 31.03.2022, právoplatný dňa 09.05.2022 tak, že z v e r u j e maloleté deti H. a to S., nar. XX.XX.XXXX a N., nar. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti p. S. H., nar. XX.XX.XXXX, s účinnosťou od 27.01.2023.

II. Navrhovateľka p. S. H. je p o v i n n á vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté deti v rovnakom rozsahu v akom ju vykonávajú rodičia a má právo zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok iba v bežných veciach.

III. Súd z a v ä z u j e matku prispievať na výživu maloletých detí mesačne sumou 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, ktorú bude povinná u oboch detí platiť na každé z detí vždy do 20. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, s účinnosťou od 27.01.2023.

IV. Súd z a v ä z u j e otca prispievať na výživu maloletých detí mesačne sumou 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, ktorú bude povinný u oboch detí platiť na každé z detí vždy do 20. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, s účinnosťou od 27.01.2023.

V. Zročné výživné u matky za čas od 27.01.2023 do 30.06.2023 vo výške 166 eur na maloletého S. a v sume 166 na maloletého N. je matka povinná zaplatiť v splátkach po 20 eur spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok.

VI. Zročné výživné u otca za čas od 27.01.2023 do 30.06.2023 vo výške 166 eur na maloletého S. a v sume 166 na maloletého N. je otec povinný zaplatiť v splátkach po 20 eur spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok.

VII. V ostatných častiach zostávajú uvedené rozsudky n e z m e n e n é .

VIII. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka S. H., nar. XX.XX.XXXX sa podaným návrhom domáhala zverenia maloletých detí do jej náhradnej osobnej starostlivosti z dôvodu, že obidve maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti svojho otca, ktorý bol aktuálne vzatý do väzby do väznice v J.. Navrhovateľka sa stará o maloleté deti, pomáha jej aj jej mama D. H., ktorá s nimi žije v spoločnej domácnosti. Navrhovateľka je zdravá, o čom prikladám potvrdenie od lekárky. Je schopná postarať sa o deti. Je slobodná mamička, má v osobnej starostlivosti 2 deti - mal. M. H., nar. XX.X.XXXX, na ktorého má určené výživné 30 eur mesačne a mal. J. S., nar. XX.X.XXXX, na ktorého má určené výživné 60 eur mesačne. Zamestnala sa v L. N. H., pričom základná mzda by mala byť vo výške 800 eur + príplatky za nadčasy. Okresný súd Topoľčany Uznesením sp. zn. 10P/17/2023 zo dňa 27.1.2023 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveril mal. S. a N. H. do jej osobnej starostlivosti. Keďže je predpoklad, že trestné konanie navrhovateľkinho brata - otca detí, nebude tak skoro ukončené a navrhovateľka nevie odhadnúť ako dlho toto konanie bude trvať žiada, aby deti boli zverené do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Svojich synovcov dobre pozná, oni poznajú dobre ju, stará sa o nich, nič im u nej nechýba, dohliada na to, aby riadne chodili do školy, plnili si svoje povinnosti. Nemá s nimi žiadne problémy a vychádzajú dobre aj s jej synmi. Berie ich ako svoje deti a chce sa o nich postarať pokiaľ nebude schopný prevziať za nich zodpovednosť ich otec. Biologická matka sa o deti dlhodobo nezaujíma, nenavštevuje ich a ani na ich výživu neplatí.

2. Matka bola o podanom návrhu a predvolaní na pojednávanie informovaná oznámením o podanom návrhu, ktorý oznam bol vyvesený na úradnej tabuli súdu od 19.05.2023 do 03.06.2023 a teda platila u nej fikcia doručenia. Ku dňu pojednávania sa matka k návrhu žiadnym spôsobom nevyjadrila, pričom pojednávanie dňa 26.06.2023 bolo vykonané v jej neprítomnosti, nakoľko boli splnené procesné podmienky pre takýto postup.

3. Podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 15.05.2023 otec v plnom rozsahu súhlasil s návrhom na zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti jeho sestry-navrhovateľky. Zároveň súhlasil, aby súd pojednával v jeho neprítomnosti.

4. Na pojednávaní kolízny opatrovník odporučil návrhu vyhovieť a rodičov zaviazat' platením výživného primeraného k ich zárobkovým možnostiam a schopnostiam, veku a odôvodneným potrebám maloletých detí na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, oboznámením sa s pripojenými listinnými dôkazmi: lekárske potvrdenie čl. 2, lustrácia v ZVJS čl. 5, lustrácia v SP čl. 6, 7, správa SP čl. 19, správa ÚP čl. 20, správa Mesto Y. čl. 22, Uznesenie OS Topoľčany č.k. 3Tp/2/2023-26 čl. 23, Uznesenie KS v Nitre č. k. 4Tpo/5/2023-51 čl. 26, Správa KO k pojednávaniu čl. 28, Zápisnica o pojednávaní z 20.4.2023 čl. 29, Vyjadrenie otca čl. 33 a obsahom pripojených spisov OS Topoľčany sp. zn. 10P/17/2023, sp. zn. 10P/4/2022, sp. zn. 9P/105/2018 a zistil tento skutkový stav:

6. Maloleté deti boli rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 10P/72/2018 zo dňa 31.05.2018, právoplatným dňa 9.8.2018, zverené do osobnej starostlivosti otca a matke bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletých detí po 30 eur mesačne na každé maloleté dieťa. Rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 10P/4/2022 zo dňa 31.03.2022, právoplatným dňa 25.05.2022 súd zvýšil vyživovaciu povinnosť matky na sumu 80 eur mesačne na každé maloleté dieťa s účinnosťou od 01.01.2022.

7. Otec sa aktuálne nachádza vo Väznici J., matka v P. republike a o deti sa dlhodobo nestará. Uznesením Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 10P/17/2023 zo dňa 27.1.2023 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveril mal. S. a N. H. do osobnej starostlivosti navrhovateľky, ktorá zabezpečuje ich starostlivosť odkedy bol otec vzatý do väzby. Navrhovateľka má v osobnej starostlivosti mal. M. H., nar. XX.X.XXXX, na ktorého má určené výživné 30 eur mesačne a mal. J. S., nar. XX.X.XXXX, na ktorého má určené výživné 60 eur mesačne. Je zamestnaná v L. H.. V starostlivosti jej pomáha jej matka D. H., ktorá poberá vdovský dôchodok a žije s nimi v spoločnej domácnosti. Navrhovateľka je po telesnej a duševnej stránke spôsobilá sa postarať o maloleté deti. Na synovcov aktuálne nemá žiadny príjem, rodičia výživné neplatia. Rodina obýva 2-izbový byt v prenájme, za ktorý matka platí mesačne

500 eur, v čom je nájomné, energie a prenájom, pôžičky nespláca žiadne, zabezpečuje stravu pre členov rodiny a všetko, čo potrebujú.

8. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

9. Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

10. Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

11. Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

12. Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

13. Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

14. Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

15. Podľa § 45 ods. 9 Zákona o rodine, súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

16. Podľa § 62 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z. z. Zákon o rodine v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len "Zákon o rodine"), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

17. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

18. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

19. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

20. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

21. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

22. Podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

23. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

24. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

25. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

26. Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že bude na prospech maloletých detí ich zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti otcovej sestry S. H., nar. XX.XX.XXXX, pretože táto sa o deti aj fakticky stará, deti u nej bývajú. Matka žije v P. republike a o maloleté deti neprejavuje záujem, otec je aktuálne vo Väznici J. a so zverením detí do náhradnej osobnej starostlivosti svojej sestry súhlasí. S. H. poskytuje deťom potrebnú starostlivosť, v jej opatere neboli zistené závažné nedostatky. S poukazom na vyššie uvedené možno dôvodne predpokladať, že maloletý S. a maloletý N. budú mať v domácnosti navrhovateľky zabezpečenú stabilitu rodinného prostredia, ako i bytové, sociálne a ekonomické podmienky pre svoj zdravý psychický, fyzický a sociálny vývin.

27. Vzhľadom na zistené skutočnosti súd maloleté deti zveril do náhradnej osobnej starostlivosti S. H., ktorá bude maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach, pričom bude povinná starať sa o deti tak, ako sú povinní starať sa o svoje deti ich rodičia.

28. Súd v zmysle § 81 ods. 1 Zákona o rodine určil obom rodičom povinnosť prispievať na výživu každého z maloletých detí mesačným výživným vo výške 30% zo sumy životného minima určené pre nezaopatrené, neplnoleté dieťa vždy do 20. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany s účinnosťou od 27.01.2023, teda od nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým ich dočasne zveril do osobnej starostlivosti S. H., nar. XX.XX.XXXX.

29. Zročné výživné za čas od 27.01.2023 do 30.06.2023 vo výške 166 eur (5 mesiacov x 33,20 eur) na maloletého N. a vo výške 166 eur (5 mesiacov x 33,20 eur) na maloletého S., súd umožnil matke zaplatiť v mesačných splátkach po 20 eur pod hrozbou straty výhody splátok pre nezaplatenie čo i len jednej splátky.

30. Zročné výživné za čas od 27.01.2023 do 30.06.2023 vo výške 166 eur (5 mesiacov x 33,20 eur) na maloletého N. a vo výške 166 eur (5 mesiacov x 33,20 eur) na maloletého S., súd umožnil otcovi zaplatiť v mesačných splátkach po 20 eur pod hrozbou straty výhody splátok pre nezaplatenie čo i len jednej splátky.

31. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 CMP tak, že žiadna zo strán nemá nárok na ich náhradu, pretože v mimosporových konaniach sa vylučuje nárok na náhradu trov konania, pokiaľ zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v troch vyhotoveniach, prostredníctvom Okresného súdu Nitra na Krajský súd v Trnave.

Podľa § 359 Civilného sporového poriadku, odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie musí mať náležitosti podľa § 127 ods. 1,2 Civilného sporového poriadku (musí byť v ňom uvedené ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a uvedená spisová značka tohto konania) a podľa § 363 Civilného sporového poriadku (musí sa v ňom uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh)).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.